

Contra l'Esperit de la Burocràcia

ELS AMICS DE DURRUTI :: 29/09/2011

Les últimes vegades que es va parlar de "revolució" a l'Estat espanyol, un fantasma va aparèixer fidelment, no tant per aixafar-la sinó més aviat per reconduir-la cap a la col.laboració amb el sistema dominant, sufocant el seu caràcter rebel i sincer i reemplaçant-la pel pragmatisme i la obediència que conformen qualsevol oposició lleial. Aquest va ser l'esperit de la burocràcia, hereu de la mateixa burocràcia que va convertir les revolucions internacionals, que en els seus moments donaven esperança a tothom —les de Rússia, Xina, Cuba o Algèria, entre d'altres—, en dictadures com qualsevol altra dictadura.

És aquell fantasma que xiuxiuejava mals consells als dirigents de la CNT perquè abandonessin la revolució social i cooperés amb els polítics burgesos com Companys i els agents estalinistes com el cònsol Antonov. Va ser aquell fantasma el fil conductor entre la lluita autònoma dels obrers durant els '60 i '70 i -entre altres- les CCOO que des de llavors s'han convertit en un altre òrgan del poder estatal, encarregat en dirigir les maniobres que controlen la ràbia de les masses i pacten cada vegada més per protegir la pau social tant sí com no. I cal esmentar també les associacions de veïns que en pocs anys, des d'organitzacions combatives sorgides dels propis barris, van arribar a ser en la seva gran majoria una altra part del teixit del control social, venuts al projecte d'urbanització capitalista.

En cada cas, es va justificar amb un discurs d'unitat d'acció, amb la necessitat pragmàtica d'organitzar millor, el que volien dir ajuntar-se amb enemics i institucions del poder (ja sigui la Generalitat, el PCE, l'Ajuntament, el Pacte de la Moncloa) i prendre una estructura centralitzada en la qual cosa els nous polítics tindrien més pes que les bases. I en cada cas, la desorganització que va servir com a justificació per al suïcidi revolucionari va ser la mateixa confusió que va veure les bases de la lluita aliant-se amb els seus enemics per no tenir una anàlisi clarament en contra de tota dominació, ja sigui l'econòmica del capitalisme o la política de l'Estat.

I encara que el cicle de lluites està aixecant el crit de "revolució" una altra vegada, des de la vaga de 29S a les acampades de 15M, és molt més feble que les lluites dels '30 o dels '70, per com d'endins s'ens ha filtrat el populisme i les mentides democràtiques en la nostra consciència, pot ser la ruptura amb la submissió i apatia més extensa que s'ha vist en la nostra generació.

I l'esperit de la burocràcia no ha perdut ni un minut a posicionar-se a la seva capçalera. Els buròcrates que sempre sorgeixen en aquests contextos, amb pretensions de ser els pròxims polítics progressistes i tècnics assalariats del maneig del descontentament popular, han volgut, des de ja fa temps, arrabassar-li des de la base l'expressió més dinàmica de les noves lluites: les assemblees de barri que es van crear espontàniament per preparar una participació contundent i radical (saltant l'estret camp laboral per arribar a tota l'esfera social) i que des de llavors s'han expandit i adaptat a totes les noves situacions.

Primer l'Assemblea de Barcelona (una barreja de bons companys amb ganes de participar en un espai de coordinació, companys innocents sense una crítica a la centralització, i els més fastigosos oportunistes que sempre han passat per les trinxeres camí al parlament) pretenia ser el partit aglutinador que dirigís la revolució. Van llançar una proposta organitzativa (amb pdf de la imatge d'una estructura organitzativa hiper-formal que va desemmascarar la seva mania burocràtica) que convertís les assemblees de barri en un mer apèndix de la seva estructura, fàcilment dominada pels activistes professionals i els sindicalistes subvencionats i assalariats. Des de les bases, es va rebutjar tal proposta rotundament.

No obstant això, els buròcrates disfressats no es van desanimar. Amb el 15M van guanyar una altra oportunitat per posar-se a la butxaca la lluita popular. Van llançar una altra proposta per crear una coordinadora d'assemblees de barri basada en la Plaça Catalunya, tant en el seu espai físic com en la seva trajectòria de lluita cívica basada en el legalisme, el pacifisme i la burocràcia democràtica. Diverses assemblees de barri van rebutjar la proposta, atès que ja existia una coordinadora de barris, creats espontàniament per les assemblees des de les seves necessitats (i no des de les necessitats dels que volien dirigir-les).

No obstant això, se seguia endavant amb el projecte, aquesta vegada des de dins de les pròpies assemblees del barri. Encara que és casualitat, cal notar que en els mateixos temps van començar a aparèixer nous personatges en les assemblees de barri, que deien que venien del barri però anaven armats de consignes, programes i propaganda impresa en color provinents de Madrid.

La següent ofensiva contra l'autonomia dels barris va aparèixer en forma d'una proposta des de l'Assemblea Social de Sants, amb l'objectiu de reestructurar la Coordinadora ja existent (es veu com els polítics van adaptant-se al terreny quan els seus primers intents fracassen). Desconeixem si la proposta de Sants va ser la maniobra de futurs polítics o si va sorgir espontàniament, a través d'autòctons del barri, des del mateix esperit burocràtic, que resideix a tot arreu, sembrat per la socialització estatal i capitalista. En tot cas, la proposta tindria gairebé el mateix efecte com les dues propostes ja rebutjades.

Al principi, molts barris no van fer cas a la proposta de Sants, perquè no ens interessava i perquè va ser un altre intent transparent de centralitzar i burocratitzar la lluita. Però, de bona fe, altres van començar a dialogar amb aquest amic-enemic, llançant les seves pròpies propostes per a la nova Coordinadora de Barris, totes més antiautoritàries i menys burocràtiques, però encara col·locades en el mateix camí cap a la formalització, la centralització i la burocratització.

El 30 de setembre es van reunir per seguir a debatre i concretar les propostes.

Sé que gairebé tots els companys que estan participant en aquest procés ho fan amb bones intencions, però aquest fet no treu el perill al procés: l'esperit burocràtic ja es va comprovar fa molt de temps ser immune a les bones intencions.

Abans de marxar altre cop al camí de trair a la nostra pròpia lluita, hauríem de desmentir un dels discursos que estan justificant aquest procés.

No es pot dir que es respecta l'autonomia de tots els barris quan se'ls imposa una forma organitzativa. Dir quants delegats ha de tenir una assemblea està obligant-los a acceptar la filosofia democràtica i autoritària de representació, a convertir-se en espais decisoris quan diversos no ho són, a homogeneïtzar la seva estructura per funcionar com apèndixs iguals als altres barris per encaixar en la nova mega-estructura parlamentària. Seria acabar amb l'experiment d'autoorganització que ha promogut la creació de diverses i noves formes organitzatives per respondre a les exigències dels que privilegien les necessitats dels nivells més "alts" (és a dir, la jerarquia) de coordinació per sobre de les necessitats de les bases. No deu la coordinació adaptar-se a les necessitats de les lluites de base?

Tampoc es pot utilitzar l'excusa de la necessitat de prendre decisions per sotmetre els barris a la lògica burocràtica. Però aprofitant una falsa urgència, alguns diuen que és necessari coordinar accions conjuntes entre barris i convocar manifestacions. La idea de consensuar o votar per cada convocatòria només pot arribar a una suposada racionalització dels processos decisoris, minimitzant cada vegada més el debat i la diferència per arribar a decisions més ràpid i eficaçment, dins d'una lògica de militarització que exclou la participació àmplia, convertint una multitud d'actors en una massa muda, l'única funció de la qual és legitimar les decisions elaborades pels delegats cada vegada més professionals. I la justificació d'això no té sentit: durant anys s'han convocat manifestacions i accions sense consensuar-ho per tot un moviment fictici. Com sempre, als que els agrada la convocatòria participen, als que no, no, i els que no s'animen per cap opció existent prenen la iniciativa per fer i difondre les seves pròpies convocatòries. I és justament això, el que els buròcrates temen més: que la gent prengui les seves pròpies iniciatives, que les assemblees de barri serveixin com xarxes descentralitzades per difondre idees i propostes que no vénen de cap Comitè Central, i com a espais perquè tot el món pugui aprendre a organitzar i convocar les seves pròpies accions.

Els mateixos polítics disfressats que sembren la confusió ideològica, protegint la fe en les bases del sistema (govern, premsa, propietat privada) mentre protesten els símptomes, atribueixen a una suposada "desorganització" els resultats d'aquesta confusió. Si el moviment 15M no ha aconseguit res, no és per falta d'estructura, sinó perquè els seus ideòlegs pretenen utilitzar els mitjans de comunicació per difondre el seu missatge suposadament subversiu, és perquè criden el legalisme, és perquè protegeixen a la policia i la propietat dels rics de la ràbia de la gent, és perquè ens venen crítiques parcials a les estructures democràtiques, és perquè maten la història de les lluites i les crítiques més profundes a favor d'un populisme fàcil.

I ara reclamen un mecanisme únic per a prendre decisions, reproduint així l'Estat dins del moviment, envoltant les nostres iniciatives en un sol espai on els buròcrates i els activistes professionals dominaran, privilegiant els nivells "alts" d'organització per sobre dels barris, els llocs de treball i altres terrenys de lluita, lluitant pel nombre de vots que tindran les seves maleïdes comissions.

A totes les companyes i els companys que encara parlem de revolució: alerta! Si caiem en el mateix parany tantes vegades al llarg de la història, és per alguna cosa. És perquè ens toca aprendre una lliçó important: que la revolució no és només una qüestió de classes, dels rics i els pobres, els dolents i els bons, sinó que l'esperit de dominació viu també en les bases i

sorgeix en cada moment de conflicte per enganyar-nos i tornar a forjar les nostres cadenes.

Contra la hipocresia, la burocratització i tota autoritat, i per la llibertat, el suport mutu i la realització dels nostres somnis.

Els Amics de Durruti

https://www.lahaine.org/mm_ss_est_esp.php/contra-l-esperit-de-la-burocracia